

בש"פ 9095/15 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 9095/15

לפני: כבוד השופט צ' זילברטל

העורר: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו
בתיק מ"ת 61493-11-15 שניתנה ביום 30.12.2015
על ידי כב' השופט בני שגיא

תאריך הישיבה: כ' בטבת התשע"ו (1.1.2016)

בשם העורר: עו"ד יעקב קהן
בשם המשיבה: עו"ד חיים שווייצר

החלטה

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מיום 30.12.2015 (כב' השופט ב' שגיא) במ"ת 61493-11-15, בגדרה
נקבע המשך דיון בעניינו של העורר ליום 6.1.2016, וכי עד לתאריך זה יישאר העורר במעצר.

רקע

עמוד 1

1. נגד העורר (ביחד עם אחרים) הוגש כתב אישום בגין עבירות של סחיטה באיומים, חבלה בכוונה מחמירה, תקיפה בנסיבות מחמירות ועוד. בין היתר מיוחס לעורר מעשה של קשירת קשר להניח מטען חבלה בסמוך לבית מגורים, כשהמטען הונח בצמוד לבלוני גז ופוצץ.

2. העורר סובל ממחלה ממארת בראשו, ובזמן האחרון מחלתו גורמת להתפתחות פרכוסים אפליפטיים. לטענת העורר הוא נמצא בסכנת חיים.

3. המשיבה הגישה בקשה למעצר העורר עד תום ההליכים, אך טרם התקיים דיון בנושא קיומן של ראיות לכאורה. בינתיים העורר עצור, והמשך דיון בעניינו נקבע ליום 6.1.2016.

4. ביום 13.12.2015 הגיש העורר בקשה לבית המשפט המחוזי לשחרורו בשל הידרדרות במצבו הרפואי, כשנטען כי התדרדרות זו קשורה להחזקתו בין כתלי בית הסוהר. בית המשפט קבע דיון בעניינו של העורר והורה לשב"ס להגיש חוות דעת בעניין מצבו הרפואי.

בחוות הדעת מטעם שב"ס צוין כי העורר סובל ממחלה ממארת ולאחרונה מפרכוסים אפליפטיים; כי הוא נמצא במעקב במרפאה נירולוגית ומקבל טיפול; וכי התקבלה חוות דעת של הרופא המטפל בו לפיה תנאי מעצרו יכולים לגרום להחמרה במצבו הרפואי ואף לסכן את חייו באופן ממשי. כן צוין כי במסגרת שב"ס כל עצור נמצא תחת השגחה של צוות רפואי, ובמידה שלא יהיה ניתן לתת מענה הולם, יפונה המטופל לבית חולים לצורך טיפול.

5. העורר ביקש להקדים את הדיון בעניינו, אך בקשתו נדחתה, ומשכך הגיש ערר לבית המשפט העליון. בשבוע שעבר דן השופט ח' מלצר בעניינו של העורר, והחליט כי העורר יועבר למר"ש וכי הדיון בעניינו יתקיים במועד שנקבע בבית המשפט המחוזי (29.12.2015). כן הוחלט כי עד לדיון תוגש חוות דעת רפואית מטעם נירולוג או בהתייעצות עם נירולוג לבית משפט קמא.

6. ביום 29.12.2015 התקיים הדיון בבית משפט קמא, לאחר שהוגשה חוות דעת מעודכנת מטעם שב"ס (לטענת העורר, חוות הדעת הזו אינה מטעם נירולוג או התייעצות עם נירולוג). בחוות הדעת המעודכנת מיום 28.12.2015 עליה חתום ד"ר דימיטרי קלוצקי, רופא מחוז מרכז, נקבע כי יש להפנות את העורר למרפאה נירוכירורגית בבית חולים בלינסון והביקור נקבע ליום 3.1.2016. כמו כן נקבע כי נכון ליום כתיבת חוות הדעת, מצבו הכללי של העורר משיע רצון, הוא נמצא בהכרה מלאה, ועם התמצאות תקינה. לאחר הדיון הצדדים אף השלימו טיעונים בכתב. בית המשפט עודכן במהלך הדיון כי נכון ליום 28.12.2015 העורר אינו מוחזק עוד במר"ש. ממכתב מפקד בית המעצר עולה כי העורר התנגד בתוקף להישאר במר"ש ואיים כי יבצע "אירוע שלילי" וחרג במידה ויושאר שם, ועל כן הועבר העורר לאגף אחר במבנה "ניצן", סמוך למר"ש.

7. ביום 30.12.2015 ניתנה החלטת בית משפט קמא, ובה נקבע כי מהאמור בכתב האישום עולה שיש ליחס מסוכנות גבוהה לעורר, וכי אין להורות באופן "אוטומטי" על שחרור ממעצר רק בשל לקות בריאותית, גם אם חמורה.

בית המשפט לא שוכנע כי המשך החזקתו של העורר במר"ש, המהווה מתקן רפואי מוסדר, תוביל בהכרח לפגיעה בבריאותו של המבקש או תיצור סכנה ממשית לחייו, בוודאי בהשוואה לחלופה המוצעת בדמות מעצר בית. צוין כי העורר זקוק לפיקוח רפואי הדוק נוכח תופעת הפרכוסים, אשר יכול ויתבצע במסגרת מר"ש, וספק אם יתבצע במסגרת מעצר בית. עוד נקבע כי במהלך תקופת הדחייה, יוכל העורר להמציא חוות דעת נוספת המתייחסת לסיכונים הבריאותיים הכרוכים בהחזקתו במר"ש, בהשוואה לביתו, ככל שקיימים כאלה.

בית המשפט המחוזי ציין בהחלטתו כי:

"התמונה העולה מכתב האישום היא תמונה של אדם כוחני, אלים, הנעזר בצוות של אנשים לצורך השגת מטרותיו, ואינו בוחל באמצעים קיצוניים – לראיה פיצוץ מטען החבלה המאולתר ליד בלוני הגז הצמודים לביתו של המתלונן ...".

בסיכום, הוחלט כי העורר יוחזר למעצר במסגרת מר"ש, וכי הדיון יידחה ליום 6.1.2016. כן הוחלט כי שב"ס יגיש חוות דעת רפואית מעודכנת עד ליום 5.1.2016 וכי היא תתייחס גם לאפשרויות הטיפול במצוקה מיידית ולפרקי הזמן הרלוונטיים.

הערר

8. העורר טוען בערר, בין היתר, כי היה צריך לתת משקל לעובדה ששב"ס לא עמד בהוראת החלטתו של השופט מלצר, ולא הגיש חוות דעת מטעם נוירולוג או הנשענת על התייעצות עם נוירולוג. עוד נטען כי חוות הדעת שהגיש העורר לא נסתרו, ובהן נקבע באופן מפורש כי הוא נמצא בסכנת חיים ממשית במסגרת המעצר. לטענת העורר, ההחלטה לקבוע את הדיון לעוד שבוע ימים אינה סבירה בשים לב למצבו הרפואי המדרדר. העורר מציין כי הוא אינו מטופל בכדורים כבר יומיים ומחצה וכי גם במסגרת מר"ש לא בוצעו ההמלצות המופיעות בחוות הדעת, לרבות ביצוע הדמיית מוח, תגובה מיידית לאירועי הפרכוסים והתייעצות עם נוירולוגית.

עוד נטען כי שגה בית משפט קמא כשהתעלם מבקשת העורר להורות לשב"ס להגיש את צילומי האבטחה בתאו של העורר וכן את יומן שב"ס שאמור לתעד את האירועים. לו היו מוגשות הראיות הנ"ל, לדברי העורר, היה ניתן להתרשם מכך שהוא אינו מטופל באופן מידי בעת הצורך.

בדיון בערר הדגיש בא-כוח העורר את הערכות המומחים מטעמו לפיהן הימצאותו במעצר מהווה סיכון בריאותי עד כדי חשש לחייו, שכן הדבר מגביר את תדירות הפרכוסים מהם הוא סובל ומקשה על הטיפול בהם, עד כי לעיתים הטיפול כלל לא ניתן. עוד נטען, כי עמדת ד"ר קוריצקי, המטפל בעורר ונמנה על רופאי בית החולים אליו הופנה העורר לבדיקה ביום 3.1.2016, כבר ידועה על יסוד חוות דעתו שהוגשה מטעם העורר, ועל כן יש להניח שזו גם תהיה המסקנה שניתן בהמשך לבדיקה המתוכננת.

העורר מבקש לשחררו לאלתר, ולו לתקופת ביניים, באופן שהוא ישהה ב"מעצר בית" בבית אמו בפיקוח צמוד שלה ושל מפקח נוסף, כשבהמשך ניתן יהיה להוסיף איזוק אלקטרוני.

9. המשיבה מתנגדת לשחרור. לשיטתה העורר זוכה לטיפול ראוי במסגרת שב"ס ונוכח מסוכנותו הרבה אין מקום לשחררו לעת הזו.

דיון והכרעה

10. הליך הדיון בבקשה למעצר עד לתום ההליכים מצוי בעיצומו. לצורך החלטה בה נדרשים בירורים שונים – בקשר עם מצבו הרפואי נקבעה בדיקה ליום 3.1.2016 ודיון המשך קבוע ליום 6.1.2016. כל זאת בטווח של ימים ספורים מהיום. איני מקל ראש ולו ביום מעצר אחד ואני רחוק מלהקל ראש במצבו הבריאותי של העורר, אך נוכח מסוכנותו הרבה מאד (כעולה מהמעשים המיוחסים לו ומעברו הפלילי המכביד, בגדרו ריצה אף עונש מאסר ממנו שוחרר זמן לא ארוך לפני ביצוע המיוחס לו עתה) איני סבור שניתן לשחררו לאלתר, אף ללא בחינת החלופה המוצעת על ידו, שהיא במקום מגוריו הקבוע. אכן, כאשר נטען למצב רפואי חריג וקשה יש לבחון האם המעצר עלול להזיק לעצור עד כדי סיכנון. לעת הזו בחינה זו לא הושלמה ואיני סבור שמהחומר הרפואי הקיים מתחייבת מסקנה ברורה לפיה יש לשחרר את העורר לאלתר. כאמור לעיל, בית המשפט המחוזי הורה שהעורר יוחזק במר"ש, שהוא מתקן רפואי שיכול לתת מענה סביר למצב העורר.

בהחלטה קודמת בעניינו של העורר (מיום 20.3.2013) נאמרו על ידי בית משפט זה (השופט נ' הנדל) הדברים הבאים, שלמרבה הצער נכונים גם הפעם:

"בעניינו של המשיב דכאן הן העבירה מושא הליך זה, והן העבירות הקודמות בהן הורשע, נעשו תחת מצבו הרפואי הנוכחי. מבלי לגרוע חלילה ממצב רפואי זה, העובדה כי מצבו הרפואי מאפשר לו לפעול באופן כה מסוכן לחברה, מחלישה את זכותו של המשיב לשים דגש, ודאי דגש יתר, על עניינו הרפואי".

לסיכום: מצבו הרפואי של העורר אינו קל ומחייב התחשבות גם בגדר שיקולי המעצר. כנגדו עומדים לחובת העורר שיקולים כבדי משקל. לא שוכנעתי כי קיימת מבחינה רפואית דחיפות שתצדיק התעלמות מהשיקולים האמורים ותחייב שחרור מידי של העורר לחלופה שטיבה לא נבחן על ידי גורמי המקצוע, כאשר המשך הדיון בבית משפט קמא קבוע ליום 6.1.2016. בית המשפט המחוזי קבע לוח זמנים סביר לדיון במכלול ועד שלא יובהרו כל חלקי התמונה איני רואה לשנות מההחלטות שהתקבלו עד כה.

לא למותר להדגיש, כי שומה על גורמי שב"ס לעמוד על המשמר בכל הנוגע למצבו הרפואי של העורר, להיות ערים לסיכונים הקיימים ולנקוט בכל צעד שבכווח למנוע החרפה ולאפשר טיפול מהיר ומקצועי במקרים של התקף או החמרה במצב.

הערר נדחה.

ניתנה היום, כ' בטבת התשע"ו (1.1.2016).

ש ו פ ט
